

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิก
การนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้

กรรมการท่องเที่ยวได้มีหนังสือ ที่ กก ๐๔๐๓/๑๓๖๘ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า กรรมการท่องเที่ยวได้รับเรื่องร้องเรียนจากสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคว่า นางสุดสงวน ศรีอนันต์ (ผู้ร้องเรียน) ได้ซื้อรายการนำเที่ยวของบริษัท ทราเวล สตาร์ท จำกัด (ผู้ถูกร้องเรียน) (ใบอนุญาตประกอบธุรกิจนำเที่ยวเลขที่ ๑๑/๐๒๖๒๖) เพื่อเดินทางไปท่องเที่ยวประเทศนอร์เวย์ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นเงินจำนวน ๑๕๑,๕๐๐ บาท ต่อมาปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเรียนได้แจ้งผู้ร้องเรียนว่ามีเหตุให้ไม่สามารถเดินทางไปประเทศนอร์เวย์ได้ ซึ่งผู้ถูกร้องเรียนจะชำระเงินคืนให้จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ไม่รวมค่าตัวเครื่องบิน แต่ผู้ร้องเรียนปฏิเสธที่จะรับเงินดังกล่าวและมีความประสงค์จะขอรับเงินคืนจำนวน ๑๘๙,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นค่าบริการทัวร์ ๑๕๑,๕๐๐ บาท ค่าเครื่องแต่งตัวและอุปกรณ์กันหนาว ๒๐,๐๐๐ บาท และค่าดอกเบี้ยที่ต้องผ่อนชำระจากการกู้ยืมเงินเพื่อจ่ายค่าบริการทัวร์ ๑๗,๕๐๐ บาท ซึ่งกรรมการท่องเที่ยวได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ร้องเรียนได้ชำระค่าบริการนำเที่ยวทั้งหมดแล้ว โดยเมื่อถึงกำหนดเดินทางผู้ร้องเรียนได้ไปที่สนามบินสุวรรณภูมิ และได้รับแจ้งจากสายการบินไทยว่า ขอยกเลิกเที่ยวบิน BKK – OSLO (TG 954) แบบไม่มีกำหนดเดินทางใหม่เนื่องจากสาธารณสุขอิสลามปากีสถานปิดน่านฟ้าอย่างกะทันหันจึงไม่สามารถเดินทางตามรายการนำเที่ยวได้ ซึ่งผู้ถูกร้องเรียนได้พยายามแก้ไขสถานการณ์โดยติดต่อกับสายการบินไทยเพื่อหาเที่ยวบินที่จะนำผู้ร้องเรียนและนักท่องเที่ยวรายอื่น ๆ เดินทางได้ตามรายการนำเที่ยว แต่ได้รับแจ้งว่าไม่มีเที่ยวบินที่จะเดินทางได้ รวมทั้งผู้ถูกร้องเรียนได้สอบถามไปยังสายการบินอื่น ๆ ก็ไม่มีสายการบินใดสามารถออกเดินทางไปยังปลายทางที่กำหนดได้ จึงถือได้ว่ามีเหตุให้ต้องยกเลิกรายการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดว่าในกรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ถ้ามีเหตุทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวหรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ ทั้งนี้ โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่นักท่องเที่ยวไม่น้อยกว่าอัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ประกาศกำหนด แต่เนื่องจากประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้กำหนดอัตราการคืนเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยวไว้แต่เฉพาะกรณีที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวโดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวเพียงเหตุเดียวเท่านั้น มิได้กำหนดอัตราการคืนเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว จึงเป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายในการใช้บังคับมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว

ส่งพร้อมหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๕/๑๓๓๓ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

และมัลคุเทศก์ฯ โดยเหตุที่ยังไม่มีการออกอนุบัญญัติมารองรับในกรณีดังกล่าว กรมการท่องเที่ยว
จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑. นายทะเบียนสามารถนำประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓
ที่กำหนดอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยวไว้แต่เฉพาะกรณีที่มีเหตุให้นักท่องเที่ยว
ไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวมาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่กรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่
ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวได้หรือไม่ อย่างไร

๒. สามารถนำมาตรา ๒๑๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีการชำระ
หนี้อันเป็นพันวิสัยมาใช้บังคับแทนมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์ฯ
ได้หรือไม่ อย่างไร

๓. หากไม่สามารถดำเนินการตาม ๑. หรือ ๒. ได้ จะมีบทบัญญัติกฎหมายอื่น
มารองรับหรือไม่ อย่างไร

ต่อมา กรมการท่องเที่ยวได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ กก ๐๔๐๓/๓๐๒๑ ลงวันที่
๒๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ได้ขอหารือกรณีของ
นางสุดสงวน ศรีอนันต์ นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
ได้ออกประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตรา
การเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม
๒๕๖๓ แล้ว ซึ่งมีสาระเป็นการปรับปรุงประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓
โดยเพิ่มหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยวในกรณีที่มี
เหตุยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ดังนั้น
จึงขอหารือเพิ่มเติมว่า สามารถนำประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์ดังกล่าวมาใช้บังคับ
แก่กรณีที่ขอหารือนี้ได้หรือไม่ ประการใด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมการท่องเที่ยว
โดยมีผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมการท่องเที่ยว)
เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงการท่องเที่ยว
และกีฬา (กรมการท่องเที่ยว) ว่า เหตุที่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓
ไม่ได้กำหนดให้มีผลใช้บังคับย้อนหลัง เนื่องจากการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยวมีลักษณะ
เป็นคุณแก่นักท่องเที่ยว แต่ไม่เป็นคุณแก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๕) พิจารณาแล้ว เห็นว่า โดยที่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓
มิได้มีการกำหนดอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยวกรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิก
การนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาโดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ แต่ต่อมา คณะกรรมการ
ธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์ได้ออกประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์
เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓
เพื่อใช้บังคับแทนประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัลคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ
เกี่ยวกับอัตราการเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่
๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งครอบคลุมกรณีการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้นักท่องเที่ยวไม่ว่าจะเป็นเหตุ

ที่ทำให้พนักงานท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัวหรือเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณา โดยต้องมีใช้ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวทั้งสองกรณีไว้แล้ว จึงไม่อาจนำประกาศ คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับอัตราการจ่ายเงิน ค่าบริการคืนให้แก่พนักงานท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งถูกยกเลิกไปแล้วโดยประกาศคณะกรรมการธุรกิจ นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ดังกล่าวมาใช้บังคับกับกรณีนี้ได้ และโดยที่พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยว และมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายที่กำหนดมาตรฐานการบริการด้านการท่องเที่ยว เพื่อคุ้มครองนักท่องเที่ยวและกำหนดมาตรการในการให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวต้องปฏิบัติ เพื่อประโยชน์แห่งธุรกิจนำเที่ยว ซึ่งมาตรา ๒๘^๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและ มัคคุเทศก์ฯ ได้กำหนดเรื่องการชำระหนี้ค่าบริการระหว่างนักท่องเที่ยวและผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวไว้ เป็นการเฉพาะแล้ว การเรียกให้ชำระหนี้จึงต้องดำเนินการตามกระบวนการที่พระราชบัญญัติธุรกิจ นำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ กำหนดไว้ อย่างไรก็ตาม หากมิได้รับการชำระหนี้ตามบทบัญญัติดังกล่าว ก็มิได้ตัดสิทธิในการเรียกให้ชำระหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในภายหลัง จึงไม่จำเป็นต้อง พิจารณาประเด็นเกี่ยวกับการนำมาตรา ๒๑๙^๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เรื่องการผิดนัด ชำระหนี้มาใช้บังคับแทนมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ดังนั้น จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาแต่เพียงประเด็นเดียวว่า กรมการท่องเที่ยวสามารถนำประกาศ คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงิน ค่าบริการคืนให้แก่พนักงานท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับแก่กรณีมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยว ตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศ คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) พิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า แม้มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ จะเป็นบทบัญญัติ ที่มีเจตนารมณ์ให้นักท่องเที่ยวได้รับเงินค่าบริการคืนในกรณีมีเหตุที่ทำให้พนักงานท่องเที่ยวไม่สามารถ เดินทางได้เฉพาะตัวหรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิด ของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวก็ตาม แต่ในการคืนเงินค่าบริการก็ได้บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการ คืนให้แก่พนักงานท่องเที่ยว ดังนั้น การที่นักท่องเที่ยวจะได้รับเงินค่าบริการดังกล่าวคืนในอัตราเท่าใด จึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีการยกเลิกการนำเที่ยวซึ่งกำหนดไว้ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

^๑มาตรา ๒๘ ในกรณีที่นักท่องเที่ยวชำระเงินค่าบริการแล้วไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนถ้ามีเหตุ ที่ทำให้พนักงานท่องเที่ยวไม่สามารถเดินทางได้เฉพาะตัว หรือมีเหตุให้ต้องยกเลิกการนำเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้ ทั้งนี้ โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวจ่ายเงินคืนให้แก่พนักงานท่องเที่ยวไม่น้อยกว่า อัตราตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

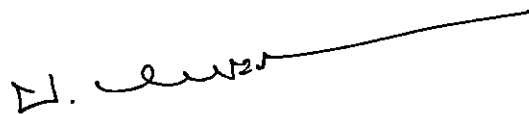
ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าการยกเลิกการนำเที่ยวเกิดจากกรณีมีนักท่องเที่ยวไม่ครบจำนวน ตามที่กำหนดในมาตรา ๒๖ (๘) หรือเกิดจากเหตุใด ๆ อันเป็นความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยว ผู้ประกอบ ธุรกิจนำเที่ยวต้องคืนเงินทั้งหมดให้แก่พนักงานท่องเที่ยว

^๒มาตรา ๒๑๙ ถ้าการชำระหนี้กลายเป็นพ้นวิสัยเพราะพหุการณ์อันใดอันหนึ่งซึ่งเกิดขึ้น ภายหลังที่ได้ก่อหนี้ และซึ่งลูกหนี้ไม่ต้องรับผิดชอบนั้นไซ้ ท่านว่าลูกหนี้เป็นอันหลุดพ้นจากการชำระหนี้

ถ้าภายหลังที่ได้ก่อหนี้ขึ้นแล้วนั้น ลูกหนี้กลายเป็นคนไม่สามารถจะชำระหนี้ได้ไซ้ ท่านให้ ถือเสมือนว่าเป็นพหุการณ์ที่ทำให้การชำระหนี้ตกเป็นอันพ้นวิสัยนั้น

การกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งกำหนดหลักในการคืนเงินค่าบริการให้แก่นักท่องเที่ยวกรณีที่มีเหตุยกเลิกการท่องเที่ยวตามที่ได้โฆษณาไว้โดยมิใช่ความผิดของผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวนั้น มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ และมีได้มีบทเฉพาะกาลรองรับสิทธิของนักท่องเที่ยวในกรณีดังกล่าวที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ดังนั้น กรมการท่องเที่ยวจึงไม่สามารถนำประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ เรื่อง หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำหนดอัตราการจ่ายเงินค่าบริการคืนให้แก่นักท่องเที่ยว พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับแก่กรณีที่เกิดขึ้นก่อนวันที่ประกาศคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ดังกล่าวมีผลใช้บังคับได้

อนึ่ง เมื่อพิจารณาหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ แล้ว จะเห็นได้ว่า พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ได้กำหนดให้นายทะเบียนและคณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยเมื่อมีการร้องเรียนและการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว นอกจากนี้ โดยที่มาตรา ๗๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้นายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลางทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนในการควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์มอบหมาย และมาตรา ๗๔^๔ แห่งพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ ยังได้กำหนดว่าในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ต้องดำเนินการโดยมุ่งที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องและให้เกิดผลในทางส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงการไกล่เกลี่ยเพื่อยุติข้อพิพาทระหว่างนักท่องเที่ยวกับผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวด้วย ดังนั้น จึงควรที่ผู้มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ฯ จะต้องเร่งดำเนินการตามกระบวนการที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ให้ถูกต้องและเป็นธรรมโดยเร็ว

(นายปรณ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มิถุนายน ๒๕๖๓

^๓ มาตรา ๗๔ ให้อธิบดีแต่งตั้งข้าราชการในกรมคนหนึ่งซึ่งมีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองเป็นนายทะเบียนธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์กลาง เพื่อทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนในการควบคุมธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ทั่วราชอาณาจักร และมีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

^๔ มาตรา ๗๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต้องดำเนินการโดยมุ่งที่จะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้เกี่ยวข้องและให้เกิดผลในทางส่งเสริมการท่องเที่ยว